

ONDERZOEK DOOR
HEMBYSE ARCHEOLOGIE :
Roeselare, Hoogstraat 149-155

Voorliggend document is een:

Historisch/archeologisch onderzoek	☐
Verslag van resultaten (archeologienota of nota)	☐
Aanvraag toelating vooronderzoek	☐
Aanvraag onderzoek i.k.v. wetenschappelijke vraagstelling	☐
Programma van Maatregelen (archeologienota of nota)	☒
Archeologierapport (vlakdekkende opgraving)	☐
Eindrapport (vlakdekkende opgraving)	☐
Privacyfiche (enkel AOE)	☐
Ander:	☐

MAATREGELEN :

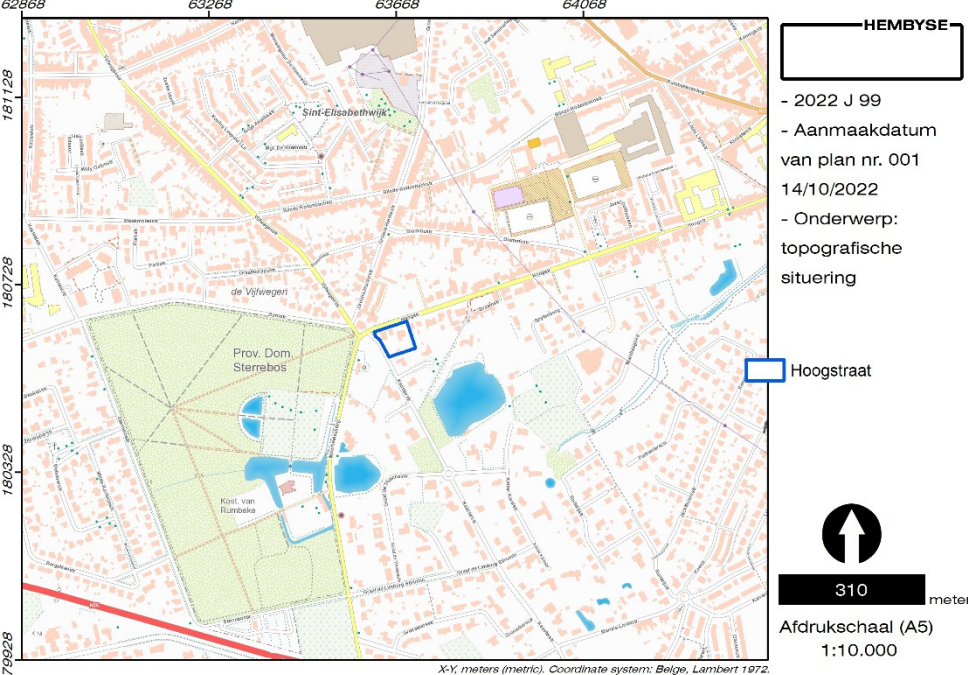
Geen verder onderzoek

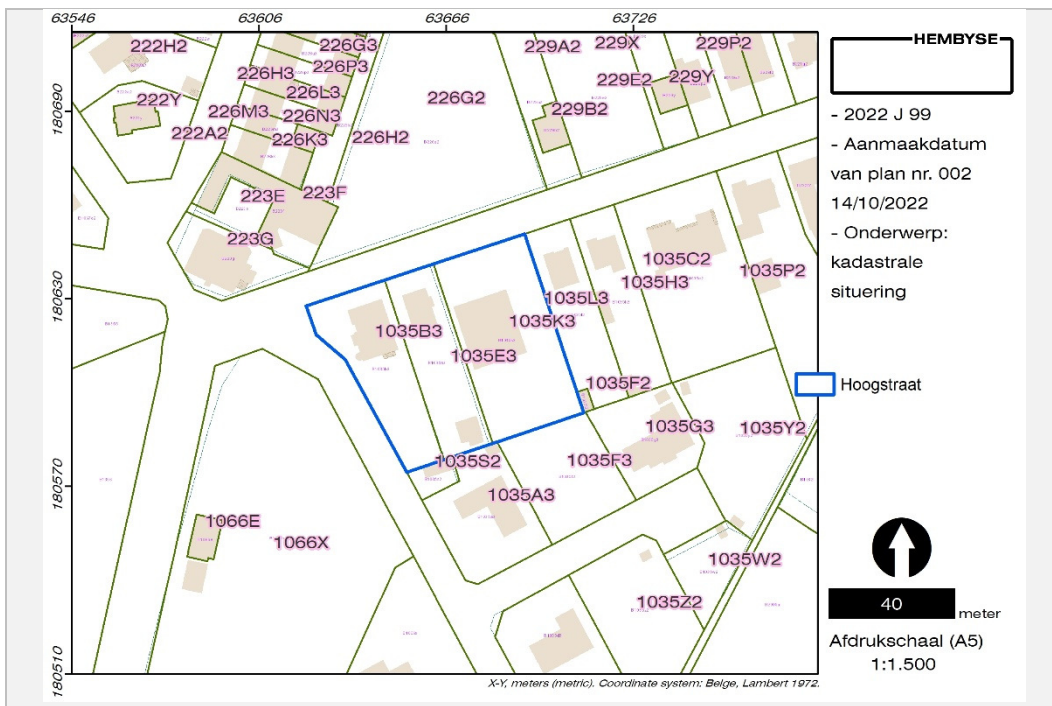
INHOUDSOPGAVE

1	Administratieve gegevens.....	3
1.1	Situering van het onderzoeksgebied.....	3
1.2	Projectcodes of ID nummers.....	5
1.3	Betrokken actoren.....	6
1.4	Bewaring van de data	7
2	Dataset en waardering	8
2.1	Bestaande data.....	8
2.2	Ontbrekende data	9
2.3	Waardering	10
3	Literatuuroverzicht	12
3.1	Naslagwerken	12
3.2	Online bronnen.....	14

1 Administratieve gegevens

1.1 Situering van het onderzoeksgebied

Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Roeselare	
Deelgemeente	Rumbeke	
Straat en straatnummer	Hoogstraat 149-155	
Lambert 72-coördinaten	NW	X: 63620,827 x Y: 180627,842 m
	ZO	X: 63709,688 x Y: 180593,767 m
Oppervlakte	4014,815 m ²	0,40 ha
Oppervlakte bodemingreep	100%	
 HEMBYSE - 2022 J 99 - Aanmaakdatum van plan nr. 001 14/10/2022 - Onderwerp: topografische situering Hoogstraat 310 meter Afdrukschaal (A5) 1:10.000 X-Y, meters (metric). Coordinate system: Belge, Lambert 1972.		
Kadastrale situering	Afdeling	Roeselare 8/ Rumbeke 2
	Sectie	B
	Percelen	1035b3; 1035e3; 1035k3

	
Datum van toekenning van de onderzoeksopdracht aan Hembyse bv	10 oktober 2022
Situering van de opdracht binnen het archeologietraject	Archeologienota
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.
Opgemaakt volgens :	De Code van Goede Praktijk (hierna: CGP) voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en voor het gebruik van metaaldetectoren, werd op 11 december 2015 door de bevoegde minister vastgesteld. Sinds 1 april 2016 vervangt de Code van Goede Praktijk definitief de archeologische Minimumnormen. Sinds 1 april 2019 geldt versie 4.0 van de Code.
Duur van de opdracht	5 werkdagen
Kostprijs van de opdracht (enkel zichtbaar in privacyfiche)	

1.2 Projectcodes of ID nummers

	Projectcode	ID nummer
Bureaustudie (ifv verkaveling)		
Bureaustudie (ifv sloop)	2022 J 99	
Bureaustudie (ifv stedenbouw)	2022 J 99	
Landschappelijk bodemonderzoek		
Verkennde boringen		
Waarderende boringen		
Prospectie met ingreep in de bodem		
Opgraving		
Interne projectsigle Hembyse BV	ROE-HOO	

1.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse BV (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
Veldwerkleider	Bart De Smaele	
Assistent-archeoloog/archeologen		
Aardkundige, assistent-aardkundige	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Conservator		
Natuurwetenschapper		
Geofysicus		
Materiaaldeskundige		
Fysisch-antropoloog		
Andere (regio)specialisten		
Initiatiefnemer en zakelijkrechthouder (enkel zichtbaar in de privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	☒
	Publiekrechtelijk	☐
Omgevingsvergunning(en):	Verkaveling van gronden (verkaveling)	☐
	Verkaveling van gronden (sloop)	☐
	Stedenbouwkundige handelingen (slopen)	☒
	Stedenbouwkundige handelingen (bouwen)	☒
Bevoegde overheid	Vlaamse Overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed: Werkgebied WA2	☒
	Onroerenderfgoedgemeente:	☐

1.4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gentbrugge, 2022
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	251
Bibliografische referentie	De Smaele B. & Pieters H., 2022. <i>Archeologienota naar aanleiding van een nieuwbouwproject aan de Hoogstraat 149-155 te Rumbeke (Roeselare)</i> , Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 251, Gentbrugge.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bevoegde IOED/OEGemeente	RADAR
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	nvt

2 Dataset en waardering

2.1 Bestaande data

Het archeologietraject bestaat uit een aantal onderzoeksmethodes, waarvan is afgewogen of deze “mogelijk” (uitvoerbaar), “nuttig” (archeologisch relevant), “schadelijk” (schadelijk voor het archeologisch bodemarchief) en noodzakelijk (noodzakelijk voor de waardering van het archeologisch kennispotentieel) zijn.

Op basis van het uitgevoerde traject kunnen de reeds toegepaste methodes worden getoetst.

Bureauonderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☒	☒	☐	☒	☒

toelichting

Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat de geplande werkzaamheden geen bijkomende impact hebben op het bodemarchief, aangezien het gaat om reeds verstoorde bodems.

Controleboringen	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☒	☒	☐	☐	☒

toelichting

Binnen het onderzoeksgebied is -op basis van de controleboringen- sprake van een verstoorde bodem tot diep in het Pleistoceen sediment. Dit kan te maken hebben met de aanwezigheid van een wegtracé, dat tussen 1873 en 1904 verlegd is. De rest van het onderzoeksgebied is zwaar verstoord door de aanwezigheid van 20e-eeuwse gebouwen, die tevens van kelders voorzien zijn. Het gebouw Hoogstraat 149 is zelfs volledig onderkelderd. De combinatie van verstoringen en een relatief klein terrein zorgen voor een zeer sterke versnippering, waardoor de kans op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sporen en structuren zeer klein tot onbestaand is.

Dit leidt tot de vraag: zijn deze methodes voldoende zodat een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de eventueel reeds gekende archeologische sporen mogelijk zijn ?

Antwoord: JA ☒ NEE ☐

Indien de dataset volledig is, kan deze aan de geplande werken worden getoetst en kan een beslissing genomen worden over de impact van de geplande werken.

Indien de dataset onvolledig is, worden in de volgende hoofdstukken verdere maatregelen getoetst.

2.2 Ontbrekende data

Indien de dataset onvolledig is, dient een afweging te worden gemaakt van mogelijke onderzoeksmethoden om de dataset te vervolledigen. Dit is dezelfde afweging als van de reeds toegepaste onderzoeksmethoden:

Geofysisch onderzoek

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Er zijn geen specifieke onderzoeksvragen die deze surveymethode noodzakelijk of nuttig maken.

Landschappelijke boringen

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Uit de controleboringen blijkt reeds dat de bodem verstoord is. Een landschappelijk bodemonderzoek biedt in deze geen meerwaarde. Er zijn met zekerheid geen paleo-horizonten aanwezig: de Holocene bodem en zelfs de jongste Pleistocene sedimenten zijn volledig verstoord.

Prospectie met ingreep in de bodem ifv sporensites (proefsleuven, proefputten)

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Er is geen verwachting naar de bewaring van grondsporen. Deze zijn met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid afwezig.

**Vlakdekkende
opgraving**

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Niet noodzakelijk.

Indien één of meerdere onderzoeksmethodes **noodzakelijk** zijn voor het vervolledigen van de archeologische dataset, worden deze in het programma van maatregelen besproken.

Te nemen

maatregelen:

JA

NEE

Korte omschrijving:

VRIJGAVE VAN HET TERREIN

2.3 Waardering

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de archeologische sporen mogelijk is, kan ook een waardering van de site worden gedaan.

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel niet mogelijk is (onvoldoende data), dient de waardering te worden uitgesteld tot de dataset vervolledigd is.

Indien de site geen archeologisch kennispotentieel of potentieel op aanzienlijke archeologische kenniswinst bevat (door een totaal gebrek aan archeologische sporen en structuren), dan is de waarde van de site vanuit archeologisch standpunt uiteraard nul. Indien de site een aantal sporen en structuren bevat, dient het potentieel aan archeologische kenniswinst/kennisvermeerdering afgewogen te worden aan zowel de geplande werken als de maatschappelijke en economische investering die noodzakelijk is voor het bewaren van het archeologisch kennispotentieel.

Conform de CGP worden ook onderzoeksvragen geformuleerd, die in de waardering van het onderzoeksgebied en de daarbinnen al dan niet aangetroffen archeologische sites, worden beantwoord.

Deze onderzoeksvragen zijn:

1. Kan er op basis van de bestaande dataset bepaald worden of er archeologische sporen, structuren of afgelijnde sites (“vindplaatsen”) aanwezig zijn ?

Het onderzoeksgebied bevat met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid geen bewaarde archeologische sporen, structuren of sites.

Op basis van de gegevens uit de bureaustudie kan worden besloten dat het onderzoeksgebied vanaf de tweede helft van de 20e eeuw langs de straatzijde bebouwd is met woningen, die gedeeltelijk tot volledig onderkelderd zijn. De tuinzone blijkt verstoord te zijn tot diep in het Pleistoceen sediment, met de aanleg en uitbraak van een wegtracé als meest waarschijnlijke oorzaak.

1. Zo ja: Is deze archeologische vindplaats voldoende waardevol dat het behoud in situ of ex situ de noodzakelijke investeringen verantwoordt ? Zo ja: motiveer.

In de afweging kosten versus baten heeft het weinig zin om verder archeologisch onderzoek (i.e. prospectie) uit te voeren.

3 Literatuuroverzicht

3.1 Naslagwerken

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Domein Kaasterkasteel* [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/23328> (Geraadpleegd op 20-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Duitse militaire post vliegveld Rumbeke Zuid-West* [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/215878> (Geraadpleegd op 20-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Gasthof Vijfwegen* [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/23278> (Geraadpleegd op 20-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Hoogstraat* [online] <https://id.erfgoed.net/themas/1360> (Geraadpleegd op 20-10-2022).

12

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Kasteel van het Sterrebos* [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/76707> (Geraadpleegd op 20-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Moorseelsesteenweg 2* [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/982952> (Geraadpleegd op 20-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Rumbeke* [online] <https://id.erfgoed.net/themas/13735> (Geraadpleegd op 20-10-2022).

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Bogemans F. & Baeteman C., 2006. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, kaartblad 19-20 Veurne – Roeselare*, Vlaamse Overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

De Gryse J., Thys C., Van Goidsenhoven W., De Tollenaere J. & Willaert A., 2018. *Hoogstraat (Roeselare, West-Vlaanderen), Archeologienota Bureauonderzoek (Fase 0), Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek*, Ruben Willaert BV, Sint-Michiels-Brugge.

Deneckere B., 1998. *Luchtoorlog boven West-Vlaanderen, 1914-1918*, Uitgeverij Groeninghe NV, Kortrijk.

Dondeyne S., Vanierschot L., Langohr R., Van Ranst E. & Deckers J., 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*, KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse Overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

13

Gysseling M., 1960. *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)*.

Herremans D., 2021. *Archeologienota Roeselare – Sporthal Blommestraat 14*, Goed in Erfgoed, Heusden.

Van Goidsenhoven W., 2018. *23.128 Sterrebosdreef (Roeselare, West-Vlaanderen), Archeologienota Bureauonderzoek (Fase 0), Deel 2: Programma van Maatregelen*, Ruben Willaert BV, Sint-Michiels-Brugge.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Vervoort R., De Smaele B. & Pieters H., 2021. *Nota prospectie met ingreep in de bodem: Moorseelsesteenweg 16, Roeselare (prov. West-Vlaanderen)*, RVFSA-Rapport 112, Borgerhout.

3.2 Online bronnen

- <http://www.geopunt.be/>
- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <http://uurl.kbr.be>
- <https://www.cartesius.be/>
- http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE
- <https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>
- www.geologievannederland.nl
- <http://www.beitem.be/wereldoorlogeen.html>
- <https://www.delcampe.net/nl/>
- <http://www.wo1.ugent.be/nl/technieken-methodes/landschapstypes-en-de-eerste-wereldoorlog/>
- <http://onroenderfgoed.github.io/la2001/relictzones/R30061.html>

<i>Hembyse Archeologie is een handelsnaam van de in 2017 opgerichte vennootschap Hembyse BV.</i>	
<i>Maatschappelijke zetel:</i>	<i>Vogelhoekstraat 25A, 9050 Gentbrugge</i>
<i>BTW:</i>	<i>BE 0677.720.687</i>
<i>IBAN:</i>	<i>BE25890214307282</i>
<i>BIC:</i>	<i>VDSP BE 91</i>
<i>Telefoon:</i>	<i>0032 472 89 97 66</i>
<i>E-mail:</i>	<i>info@hembyse.net</i>
<i>Website:</i>	<i>www.hembyse.net</i>
<i>Sociale media:</i>	<i>https://www.facebook.com/HembyseArcheologie/</i>